

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

DE WARE VRIEND
(Il vero amico)

commedia in drie bedrijven

door

Carlo Goldoni

Vertaling : Ton Lutz

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2010
Nr.3038

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ACHT tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier "aanvraag tot opvoering". Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen; het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) naar Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A. worden gestuurd.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt u dan van hen de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A1

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *DE WARE VRIEND* op te voeren moet de naam van auteur *CARLO GOLDONI* ; vert. *Ton Lutz* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2010/220/012

ISBN 978-90-385-11047

© 2010 Toneelfonds J. Janssens/Ton Lutz

www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden veeleevuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES

(3 dames – 5 heren)

FLORINDO :

LELIO, zijn vriend :

OTTAVIO, vader van Rosaura :

BEATRICE :

ROSAURA, dochter van Ottavio :

COLOMBINA, meid van Ottavio :

TRIVELLA, knecht van Lelio :

TRAPPOLA, knecht van Ottavio :

DECOR

Het stuk speelt in Venetië. Afwisselend in het huis van Lelio en het huis van Ottavio.
Aankleding naar eigen inzicht en middelen.

E E R S T E B E D R I J F

1^e Toneel

Kamer in het huis van Lelio

FLORINDO : Kop op, Florindo. Vriendschap voor alles. (*terzijde*) Maak dat maar eens waar, wanneer je kiezen moet. Verteerd van liefde word ik! Oh, Rosaura! En ik kan haar niet zeggen dat ik haar liefheb. Lelio is haar verloofde, mijn vriend Lelio, mijn beste vriend, mijn trouwe vriend Lelio. Wat moet ik doen? Lelio – Rosaura – Lelio – Rosaura – Lelio – Rosaura – Lelio. Beste vriend. Ik wist het wel. Mijn besluit staat vast. Dank, lieve knopen. Dank! Eih – Eih – Trivella!

2e Toneel

TRIVELLA : (*op*) Signor?

FLORINDO : Trivella? Trivella! Juist. Maak voort! Pak mijn koffers! Bestel een rijtuig, vanmorgen nog, voor twaalfen.

TRIVELLA : Waar gaan we, ik bedoel, waar gaat U dan heen, als ik vragen mag.

FLORINDO : Naar huis. Terug naar Bologna!

TRIVELLA : Naar huis? Zo ineens!

FLORINDO : Ja Trivella. Zo ineens!

TRIVELLA : Is er iets gebeurd? Een ongeluk? Heeft iemand u kwaad gedaan?

FLORINDO : Niet vragen, voortmaken en niet kletsen. Onderweg zal ik je alles vertellen.

TRIVELLA : Beste heer en meester, ik hoop dat U het mij niet kwalijk neemt. U kent mijn trouw en mijn verknochtheid. Ook aan uw geëerde oom heb ik verplichtingen. Hij heeft een beroep op mij gedaan, als oudste knecht van het huis. Hij verwacht van mij, dat ik over U zal waken. Ik mag hem niet beschamen. Ik bezweer U, signor Florindo, zeg mij waarom U dit plotselinge besluit neemt. Ik moet uw oom kunnen inlichten; want ieder zal van deze

overhaasting het zijne denken en dan komen er praatjes en als er praatjes komen, komen er nog meer praatjes, want praatjes komen van praatjes...

FLORINDO : Later, later, later, later. Ik leg het je uit, heus. Doe nou maar wat ik zeg. We hebben weinig tijd. Straks is er geen rijtuig meer. Het moet ogenblikkelijk besteld worden.

TRIVELLA : Wat zullen uw vrienden zeggen als hun gast zo plotseling vertrekt? Weten zij ervan?

FLORINDO : Nee, niemand weet nog iets. Ik breng hen met een paar woorden op de hoogte. Ik zal hun mijn dank betuigen en dan verdwijn ik.

TRIVELLA : Maar, beste meester, zij zullen niet begrijpen waarom?!

FLORINDO : Dan zal ik erbij zeggen, dat een brief van mijn oom mij naar Bologna terugroept.

TRIVELLA : Een brief van uw oom. Juist. Eh, niet juist... Ik denk wel dat signora Beatrice het 't allerergste zal vinden, als uwe edelheid vertrekt.

FLORINDO : Om Lelio, alle respect voor signora Beatrice; zij is de tante van mijn vriend. Maar beste Trivella, op haar leeftijd is de liefde, die zij voor mij zou koesteren, een beetje al te gek.

TRIVELLA : Signore Lelio zal het niet minder erg vinden.

FLORINDO : Sinds hij mijn gast was in Bologna hebben wij elkaar trouw gezworen. Om hem en onze vriendschap ben ik dan ook naar hier gekomen. Een volle maand ben ik al zijn gast. Hij heeft zijn vriendschap ondubbelzinnig bewezen. Als een broer was hij voor mij. Ik kan niet langer blijven. Hij zou het wel willen, maar ik kan niet – Trivella, als de hazen – Ga een rijtuig bestellen.

TRIVELLA : Maar wacht U dan tenminste tot signor Lelio thuis is.

FLORINDO : Is hij dan niet thuis?

TRIVELLA : Nee heer, hij is niet thuis.

FLORINDO : Waar is hij dan?

TRIVELLA : Ik meen te hebben horen zeggen, dat hij naar zijn toekomstige bruid is om haar een ring te laten zien, die hij haar wou geven met het inschrift Rosaura.

FLORINDO : (*terzijde*) Rosaura. – Lelio is bij Rosaura op bezoek. (*bij Trivella*) Wat sta je daar nou? Ga een rijtuig bestellen. Ik wil weg. Straks is het middag. (*terzijde*) Rosaura, Rosaura! (*tot Trivella*) Ga nu. Er is geen tijd te verliezen.

TRIVELLA : U hebt nog meer dan drie uren, signor. U kunt niet zo maar weggaan.

Waarom zoekt U uw vriend niet op bij Rosaura thuis?

FLORINDO : Ah, ik heb geen tijd, ik heb geen tijd.

TRIVELLA : Om U de waarheid te zeggen, signor Lelio heeft het getroffen.

FLORINDO : Wat?

TRIVELLA : Signora Rosaura is allerliefst. Trouwens, zij heeft U ook vriendelijke attenties bewezen. Ik denk wel eens...

FLORINDO : Kom, kom! Wat wil je zeggen?

TRIVELLA : Ik denk wel eens, dat signora Rosaura U meer dan aardig vindt.

FLORINDO : Meer dan aardig... wat is meer dan aardig?

TRIVELLA : Ja, meer dan aardig, dat is... ja... eh... meer dan aardig, heel erg aardig, niet zo maar aardig, een beetje extra aardig, een beetje lief, ja, lief, ja... ze vindt U natuurlijk lief...

FLORINDO : Martel me niet man. Je maakt me stapel met je geklets.

TRIVELLA : Geklets... en u vraagt me... (*terzijde*) Hij is zelf verliefd. Ik begrijp u niet.

FLORINDO : Je hoeft niets te begrijpen. Behalve dat je een rijtuig moet bestellen.

TRIVELLA : U bent zo driftig en opvliegend. Er is iets met U. U loopt maar rond. Kijk nou. Dan staat U weer stil... ik... wil maar zeggen...

FLORINDO : Trivella, geen woord meer. Je hebt alleen maar je meester te gehoorzamen nu.

TRIVELLA : Ja heer, vraag excuus, heer, vraag wel excuus. (*wil weggaan*)

FLORINDO : Eh, eh, waar ga je naartoe?

TRIVELLA : Rijtuig bestellen, heer.

FLORINDO : Kom eens hier.

TRIVELLA : Ja, heer.

FLORINDO : 't Moet een geschikt rijtuig zijn. Zachte banken...

TRIVELLA : Zachte banken, ja...

FLORINDO : Als je signor Lelio mocht zien, zeg hem dan dat ik wegga.

TRIVELLA : Zonder mankeren.

FLORINDO : Waar zou je hem kunnen vinden?

TRIVELLA : Bij zijn bruidje.

FLORINDO : Bij signora Rosaura?

TRIVELLA : Signora Rosaura, heer, zijn lieve bruidje, heer.

FLORINDO : Mocht je haar zien, groet haar van mij en zeg dat ik wegga.

TRIVELLA : Zeggen dat U weggaat!

FLORINDO : Nee, nee, toch maar niet.

TRIVELLA : Dus geen rijtuig bestellen?

FLORINDO : Jawel, maar niets zeggen.

TRIVELLA : Ook niet aan Lelio...

FLORINDO : Ja, wel aan Lelio, maar niet aan haar, aan Rosaura.

TRIVELLA : U wilt dus vertrekken, zonder dat zij het weet?

FLORINDO : Het kan niet anders. Wat nu? Dat is verschrikkelijk.

TRIVELLA : Wat, Heer?

FLORINDO : Daar is signora Beatrice.

TRIVELLA : Ik ga al heer!

FLORINDO : Geen stap. Blijf hier!

TRIVELLA : Maar 't rijtuig...

FLORINDO : O ja, 't rijtuig. Als de vliegende bliksem!

TRIVELLA : Maar...

FLORINDO : Geen vragen meer! Verdwijnt!

TRIVELLA : (*terzijde*) Hij is zo verliefd als een aap. Dat kan mooi worden. Mijnheer zijn oom heeft wat dit betreft in de consignes niet voorzien. Dat kan heel mooi worden. Florindo verliefd op de bruid van zijn vriend, die op haar beurt, ik voel 't, ook hem weer bemint. Da's de liefde, daar word je poëtisch van... Vrind... bemint... Toch begrijp ik nu, waarom ie weg wil... 't Rijtuig en inpakken... Vaarwel, Venetië... (*af*)

3e Toneel

FLORINDO : Die ouwe kletskaus heeft nog gelijk ook. Ik kan niet weggaan zonder eerst mijn vriend omhelsd te hebben. En Rosaura, ik zou haar graag nog één keer willen zien. In plaats daarvan die feeks van een Beatrice. Die ouwe vrijster. Daar komt ze... Signora...

BEATRICE : (*op*) Signor Florindo. Goede morgen, goed geslapen?

FLORINDO : Uitstekend, dank U, uitstekend. Blij dat U hier bent, signora. Ik heb U gezocht, ik wilde U spreken.

BEATRICE : Wat heerlijk... treft dat dan; ik ben geheel tot uw dienst.

FLORINDO : Ik wilde U bedanken. Ik zou iets terug willen doen voor alle attenties, die U mij bewezen hebt. Als U soms een boodschap hebt voor Bologna; ik zou graag iets voor U doen.

BEATRICE : Hoezo voor Bologna? Waarom?

FLORINDO : Ik moet helaas vertrekken, signora.

BEATRICE : Vertrekken? Maar signore Florindo, wanneer?

FLORINDO : Onmiddellijk. Ik heb al een rijtuig besproken.

BEATRICE : U meent het niet!

FLORINDO : Heus, om mijn woord, signora!

BEATRICE : Maar waarom zo op stel en sprong?

FLORINDO : Een brief van mijn oom. Ik kan niet langer wachten.

BEATRICE : Weet mijn neef er al van?

FLORINDO : Ik heb het hem nog niet kunnen zeggen.

BEATRICE : Hij laat U vast niet zonder meer gaan.

FLORINDO : Wel, ik hoop, dat hij 't mij niet moeilijk zal maken. Ik moet werkelijk gaan.

BEATRICE : Als Lelio U laat gaan, geloof ik, dat ik alles zal doen om U hier te houden.

FLORINDO : Ik begrijp U niet. Waarom zou U mij hier willen houden?

BEATRICE : Och, signor Florindo, waarom zegt U dat? U weet toch wat er in mij omgaat, welk een liefde er gloeit in mij...

FLORINDO : Waarlijk, signora, ik voel mij zeer vereerd... zeer vereerd... Maar heus, ik verdien die gunst niet...

BEATRICE : Ik heb al zo lang gezwegen. Ik hou het niet langer vol.

FLORINDO : (*terzijde*) Had nog een dagje langer gezwegen.

BEATRICE : Ik ben blij, dat ik gesproken heb.

FLORINDO : Hoezo, signora?

BEATRICE : Liefde vraagt liefde. En liefde geeft liefde. En liefde dwingt liefde. U zult mij ooit liefhebben.

FLORINDO : Mettertijd... wellicht... ik... eh... ik moet nu werkelijk gaan.

BEATRICE : Ach!... Daar is mijn neef!

FLORINDO : (*terzijde*) Goddank! Hij komt net op tijd.

4^e Toneel

LELIO : (*op*) Wat hoor ik, mijn vriend, wil je mij verlaten? Toen Trivella 't mij vertelde, wist ik niet wat ik hoorde. 't Is een mooie verrassing.

FLORINDO : Ik moet.

LELIO : Maar waarom? Wat is er dan aan de hand?

FLORINDO : Lelio, als je mijn vriend bent, laat je mij gaan.

LELIO : Onze vriendschap als inzet? Dat is te veel. Dan zal ik afscheid van je moeten nemen.

BEATRICE : Beste neef, dat kan niet. Je mag hem niet laten vertrekken. Het is alleen maar uit een misplaatst gevoel van kiesheid, dat hij naar Bologna terug wil.

FLORINDO : Mijn beste Lelio...

BEATRICE : (*valt hem in de rede*) Hij heeft mij gezegd, dat hij niet langer hier kan blijven, omdat hij nu al een maand onze gast is en dat hij bang is, dat het ons te veel wordt... en meer zulke onzin. Hoe is het ter wereld mogelijk onder vrienden? Al waren het twee maanden, vier, voor mijn part een jaar. U kunt doen alsof U thuis bent. Lelio, zeg ook eens iets.

LELIO : Dat weet hij wel. Mijn beste Florindo, om ons mag je niet afreizen, denk vooral niet, dat je het ons lastig maakt, het tegendeel is waar.

FLORINDO : Het kost mij evenzeer moeite om afscheid te nemen, maar ik moet.

LELIO : Tja, wat moet ik daarop zeggen?

BEATRICE : Maar laat hem dan zeggen waarom!

LELIO : Ja, waarom? Waarom moet je weg?

FLORINDO : Een brief uit Bologna... Mijn oom... ik wil... hij wil mij graag zien... hij ligt op sterven...

BEATRICE : Hij jukt, hij jukt, hij jukt. Tegen mij heeft ie gezegd, dat een brief van zijn oom hem terugroept en nu ineens ligt zijn oom op sterven...

FLORINDO : Lieve hemel, dan heb ik mij zo-even verkeerd uitgedrukt. Ik bedoelde een brief over mijn oom...

BEATRICE : Te laat, te laat, te laat. Gevangen!

FLORINDO : Waarachtig, ik verzeker U...

BEATRICE : Waar is die brief dan? Laat eens zien, lieve Florindo.

FLORINDO : U mag mij toch op mijn woord geloven?...

BEATRICE : O, o, o, o, o, o. Wat een jokker! Die brief bestaat niet. Hij wil weg, omdat ie zich bij ons verveelt.

LELIO : Ik kan het mij haast niet voorstellen. Heb je echt genoeg van ons gezelschap, Florindo?

FLORINDO : Je kent mij toch wel beter, hoop ik.

BEATRICE : In elk geval, hoop ik U nog te zien voor uw vertrek, in elk geval...

FLORINDO : O ja, ik zou een opdracht uitvoeren. Een boodschap voor je tante in Bologna.

BEATRICE : Ja precies, U kunt iets voor mij doen in Bologna...

FLORINDO : Ik ben tot uw dienst.

BEATRICE : Tot ziens, Signor. (*terzijde*) Als ik hem nog maar één keer apart spreek, strik ik hem. De liefde is sterker dan wat ook! (*af*)

5e Toneel

FLORINDO : M'n beste Lelio, vergeef me mijn haast; ik moet absoluut weg. Je kunt me geen beter blijk van vriendschap geven dan me te laten gaan, zonder verder aandringen.

LELIO : Wel, als het niet anders kan. Eén gunst echter, één laatste verzoek....

FLORINDO : Natuurlijk. Op voorhand toegestaan.

LELIO : Wacht tot morgen met je vertrek.

FLORINDO : Ik heb op voorhand "ja" gezegd. Maar dat het mij gelegen komt, kan ik niet direct zeggen.

LELIO : Ik heb je nodig, beste Florindo.

FLORINDO : In welk opzicht? Wat kan ik voor je doen?

LELIO : Je weet, dat ik met signora Rosaura zal trouwen?

FLORINDO : (*terzijde*) Of ik het weet.

LELIO : Wat?

FLORINDO : Nee, niks...

LELIO : Wel, je kent mijn financiële toestand. Mijn omstandigheden laten mij niet direct toe om bokkensprongen te maken. Ik heb echter een bruidsschat in het vooruitzicht, die mij er weer bovenop zal kunnen helpen. Het is trouwens een allerliefst kind. Ik hou heel veel van haar.

FLORINDO : (*terzijde*) Oh!

LELIO : Wat?

FLORINDO : Hè?

LELIO : Waar of niet? Ze is toch allerliefst?

FLORINDO : (*terzijde*) Wat een marteling!

LELIO : Dat vind jij toch ook!

FLORINDO : Zonder twijfel! Zonder twijfel!

LELIO : We zijn vervuld van elkaar. Dat wil zeggen: we waren vervuld van elkaar. Sinds een paar dagen is er iets in haar veranderd! Ze is minder lief dan gewoonlijk, ze is koeler en terughoudender...

FLORINDO : Ik ben maar al te bang, dat ik hier niet vreemd aan ben.

LELIO : Ik heb geprobeerd te weten te komen, wat er aan hapert. Maar ze doet zo vreemd; ze doet alsof er niets aan de hand is, maar ik ben niet gek...

FLORINDO : Kom, kom, dat is allemaal verbeelding. Vrouwen hebben hun kuren. Van tijd tot tijd zijn ze humeurig. Je moet ze maar laten gaan. De hemel klaart vanzelf weer op.

LELIO : Je hebt gelijk, vrouwen zijn wispelturig.

FLORINDO : Beste Lelio, wij zijn toch ook niet altijd hetzelfde; hoe vaak gebeurt het niet, dat een man sombere buien heeft en zijn geliefde het moet ontgelden!

LELIO : Toch ben ik niet gerust. Beste Florindo, zou je mij een dienst willen bewijzen?

FLORINDO : Hoe dan?

LELIO : Ga naar Rosaura en breng het gesprek op mij.

FLORINDO : Wat?!!

LELIO : Doe mij dit genoeg. Probeer haar te polsen, hoor haar uit...

FLORINDO : Alles wat je wilt, beste Lelio, maar dat niet. Waarom zou ik Rosaura polsen over haar diepste gevoelens? Nee, ik vertrek, trouwens ik kan niet langer wachten...

LELIO : Maar je kunt toch niet afreizen zonder haar goedendag te zeggen. En haar vader, die zo op je gesteld is. Rosaura heeft je behandeld als een echte vriend. Zij vindt je meer dan aardig. Ga naar haar toe, Florindo.

FLORINDO : Ik... ik... ik... zou wel willen, maar... ik... ik... kan niet. Ik heb geen tijd.

LELIO : Je hebt beloofd tot morgen te blijven. Je hebt dus alle tijd van de wereld.

FLORINDO : Jawel, jawel, maar ik zou eigenlijk nu moeten vertrekken. Ik blijf niet een dag langer om op visite te gaan.

LELIO : Het lijkt wel, of je om de een of andere geheimzinnige reden Rosaura niet wilt ontmoeten!

FLORINDO : Geheimzinnige reden?

LELIO : Ja...

FLORINDO : Hoe haal je 't in je hoofd! Ik ben toch je vriend.

LELIO : Wat? Wat bedoel je?

FLORINDO : Wat bedoel jij?

LELIO : Misschien heb je iets onaangenaams ondervonden, wat haar betreft.

FLORINDO : M'n beste Lelio, het tegendeel is waar!

LELIO : Soms iets met haar vader gehad?

FLORINDO : Welnee, absoluut niets! Ik ben me van niets bewust!

LELIO : 't Zou toch best kunnen. De oude Ottavio is een vrek. Hij valt dood om een halve stuiver. 't Zou toch kunnen, dat...

FLORINDO : Ieder heeft zijn gebreken. Laat ie wat schraperig zijn. Hij heeft maar één dochter. En als ie wat spaarzaam is, is dat toch voor jullie

LELIO : Heeft hij je beledigd?

FLORINDO : Welnee, welnee. Hij heeft mij niets gedaan.

LELIO : Dan begrijp ik niet, waarom je hem niet wilt opzoeken?

FLORINDO : Ik ga er liever niet heen.

LELIO : Heeft Rosaura je dan onheus bejegend?

FLORINDO : Welnee! Rosaura!

LELIO : Maar waarom blijf je dan zo koppig weigeren er heen te gaan? Zullen we samen?...

FLORINDO : Nee... ik smeeek je, beste Lelio, neen.

LELIO : Maar... je neemt mij niet kwalijk... dan zou ik haast denken...

FLORINDO : (*terzijde*) Dat is mijn ongeluk! Ik moet er heen!

LELIO : Wat zeg je?

FLORINDO : Ik ben in de war. We moeten maar niet verder praten. Als je 't zo graag wilt, dan zal ik gaan.

LELIO : Ik wist 't wel. Dank, trouwe vriend. Je zou me nooit in de steek laten. Laat me je uitleggen, wat ik van je wil.

FLORINDO : Leg het me uit.

LELIO : Tracht Rosaura wat op te beuren. Zij is wat somber de laatste tijd! Wat ze ook aanvoert, verdedig mij. Ik hou van haar! Breng dan het gesprek op mij. Maar ga niet te ver. God spare mij voor mijn vermoeden. Maar als ze mij niet wil, zeg dan... wie Lelio niet wil, verdient hem niet.

FLORINDO : Wat?! Oh. Juist. Ja. Beste Lelio, voor dat soort zaken ben ik totaal ongeschikt.

LELIO : Ik kan me op geen trouwer vriend verlaten. Je moet me deze gunst bewijzen voor je vertrekt.

FLORINDO : Ik zal mijn best doen. (*terzijde*) Maar de hemel mag weten hoe!

LELIO : Wat?

FLORINDO : Ik zal mijn best doen!

LELIO : Zullen we dan gaan? Mijn levensgeluk zal van jou afhangen. Ik ga even zeggen dat ik wegga!

FLORINDO : Ik wacht hier! (*terzijde*) Een beetje frisse lucht zal me goed doen. Ik zal me gedragen zoals het een eerlijk man betaamt. Als een ware vriend. Ik leg mijn hart het zwijgen op. Ik voel me of ik het schavot op moet. Hemel en aarde sta me bij.

6^e Toneel**Kamer in het huis van Ottavio.**

OTTAVIO : *(Met uitgetrokken degenstok vol papiertjes. Komt op.)* Verkwistende mensheid. Gooien ze maar neer. Domweg, zonder na te denken, op straat. De economische toestand zou in Venetië heel wat rooskleurige zijn, wanneer en aantal mannen dat toch niets doet dan zijn tijd verleuteren op hoeken van straten, met een degenstok zou worden bewapend om wegen en parken schoon te houden en papier te verzamelen. Die meid hier, Colombina en die schurk van een Trappola leren het ook nooit. Zuinigheid met vlijt bouwt huizen als kastelen. Aha, zal dat spreekwoord zijn. Moet je dit huis zien. Een beestenstal. *(Opruimend)* Dit papier kon toch nog best gebruikt worden. Al was het maar op de... ik... eh... Om iets in te pakken. En dit stukje touw om iets toe te binden. En die schillen van de oranjeappels kunnen we drogen en daarna doen we ze in de gelei. Dan is de pot twee maal zo vol en dus tweemaal langzamer leeg. Wat een idee. Haha! Een mens zou op zijn tenen moeten lopen, dan zouden de schoenhakken minder slijten. En weinig stoelen spaart de kleren. Ah, Ottavio, je bent geniaal, alleen... je bent eenzaam. Niemand begrijpt je en zo zal de wereld verkommeren door gebrek aan zuinigheid. De overheid geeft het verkwistende voorbeeld. Er zijn te weinig papierprikkers. Toch zal ik mijn principes trouw blijven. Mijn personeel zal ik opvoeden. Ik hoor iets, ik hoor iets. Ah, Trappola, voorzichtig vlegel, anders rammel je de eieren stuk.

TRAPPOLA : Ik moet voortmaken, heer, ik moet voortmaken. Het vuur ligt op twee briketten. Straks gaat het uit. Ik moet het eten klaarmaken.

OTTAVIO : Het vuur ligt op twee... twee... twee briketten? Wie heeft jou geleerd zo vroeg het vuur aan te maken? Ik had het gedoofd en nou maak jij het weer aan.

TRAPPOLA : *(terzijde)* En maar schrapen. En maar schrapen.

OTTAVIO : Wat? Wat zeg je?

TRAPPOLA : Ik... eh... eh... Ik heb geslapen. Ik heb geslapen, heer.

OTTAVIO : Hij heeft geslapen. Slapen doe je 's nachts. En vuur aanmaken wanneer je het nodig hebt. En eten niet voordat je honger hebt. Laat 's kijken, wat heb je gehaald? Heb je je niet laten afzetten?

TRAPPOLA : Eieren, heer.

OTTAVIO : Laat kijken... Juist... eitjes.

TRAPPOLA : De hele stad heb ik platgesjouwd om zulke eieren.

OTTAVIO : Wat kosten ze?

TRAPPOLA : Halve stuiver 't stuk.

OTTAVIO : Juist! Prachtig! Wat?! 'n Halve stuiver 't stuk?! Dat is 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 stuks. 8 van die geitenkeutels voor 4 stuivers.

TRAPPOLA : Acht halve is vier hele. Inderdaad, signor Ottavio.

OTTAVIO : Acht eieren. Wat moeten we ermee?

TRIVELLA : Nou, voor vier mensen...

OTTAVIO : Eén ei per hoofd en geen krummel meer.

TRAPPOLA : Dan hebben we er toch nog vier om te bewaren.

OTTAVIO : Bewaren?! En als ze breken?

TRAPPOLA : Ik leg ze voorzichtig in een pot.

OTTAVIO : Die pot kan vallen. Of niet? Nee. Ik zal ze in een kist met meel doen, dan lopen ze geen gevaar. Geef eens hier.

TRAPPOLA : Alstublieft.

OTTAVIO : (*Neemt er een ei uit.*) Kijk nou! Noem je dat eieren? Uilskuiken!

TRAPPOLA : 't Zijn de grootste, die er te vinden waren!

OTTAVIO : De grootste? Amper duiveneitjes. Moet ik jou soms leren wat de maat van een fatsoenlijk ei is? Zie je deze ring? Een ei, dat hierdoor kan, deugt niet.

TRAPPOLA : (*terzijde*) Eieren de maat nemen! Vervloekte vrek!

OTTAVIO : (*metend*) Gaat er door. – Halve stuiver weg. – Gaat er door. – Hele stuiver weg. – Gaat er door. – Anderhalve stuiver weg. – Gelukkig, da's één goeie. Deze weer niet. Deze wel. Deze ook. Da's vier goeie en vier slechte. Deze hou ik. (*Stopt ze in zijn zak.*) En die breng je terug!

TRAPPOLA : Hoe vind ik de boer, waar ik ze van gekocht heb?

OTTAVIO : Dat kan me niet schelen! Zie maar dat je het klaarspeelt; breek ze niet! Anders breek ik jou! Doe ze in het mandje.

TRAPPOLA : In de mand zitten nog andere boodschappen.

OTTAVIO : Andere boodschappen? Wat dan?

TRAPPOLA : Sla...

OTTAVIO : O ja, sla. Voor hoeveel heb je genomen?

TRAPPOLA : Twee stuiver.

OTTAVIO : De helft is meer dan genoeg. Wat denk je eigenlijk? Deze struiken breng je ook terug.

TRAPPOLA : Maar signor Ottavio.

OTTAVIO : Verdwij!

TRAPPOLA : Maar waar moet ik dit dan allemaal laten? (*Wijst op de mand.*)

OTTAVIO : Wacht maar, je krijgt de mand! De sla in dit papier en de borden, pak aan en de eieren zakdoek geknoopt, anders zouden ze breken, zonder dat je er erg in hebt. (*De eieren vallen en Trappola stikt van het lachen.*) Alle Heiligen in de hemel! Mijn eieren! Alle duivels in de hel, sta niet te lachen, vlegel! Voor twee stuiver eieren. En wie maakt dat schoon? Dat kost water en een doek en die moet dan weer gewassen. 't Is om wat van te krijgen. weet jij wat dat wil zeggen? Twee stuivers? Daar liggen ze nou... vier eieren... twee stuivers... vier eieren...

TRAPPOLA : Zou U dan deze toch maar niet houden?

OTTAVIO : Dat zal wel moeten! Die kleine krenge!

TRAPPOLA : Zal ik dan het vuur maar weer aanmaken?

OTTAVIO : Als je in Godsnaam maar zuinig met het hout omspringt. Ik waarschuw je.

TRAPPOLA : Voor vier eieren is niet zoveel vuur nodig, heer.

OTTAVIO : Vier eieren! En nog eens vier! Wie haalt er dan ook acht eieren! Ik ga iets uitvinden om eieren te lijmen. Ik word nog gek van deze spilzieke wereld. (*Hij jammert verder.*)

TRAPPOLA : (*terzijde*) Gierige gek... Hij moest eens weten dat ik een valse sleutel van de provisiekast op zak heb. Ik zal 'm wel krijgen!

7^e Toneel

OTTAVIO : O, o, o, wat een ellende! Niemand hier in huis, die er ook maar iets van begrijpt. En nou wordt mijn dochter nog verliefd ook! Ze wil trouwen, en dat kost mij een bruidsschat. Een rib uit mijn lijf zou me liever zijn. Mijn geld aanspreken, dat mij zoveel zweet gekost heeft... ik word toch wel zwaar beproefd. Waar is de goeie tijd, dat de ouders hun dochters verkochten, hoe mooier, hoe duurder. Dan had ik er tenminste nog iets aan gehad. Hoe haalt 't kind het in haar hoofd? Wat gaat me dat kosten?! Toch zal het moeten. Ik zal haar op een goeie dag ten huwelijk moeten geven, want zo gaat het ook niet langer. Ik moet van haar af, maar die bruidsschat kost me tien jaar van mijn leven. Mijn arme geldkist. Ze zal er vandaag of morgen vast over beginnen.

8^e Toneel

ROSAURA : (*op*) Dag vader! De hemel gunne U alle goeds.

OTTAVIO : Wat? O kindje, ben jij het. Wat zei je?

ROSAURA : De hemel gunne U alle goeds.

OTTAVIO : De goeie dagen zijn voorbij, kindje.

ROSAURA : Waarom? Is er iets?

OTTAVIO : Ach, er wordt geen stuiver meer verdiend. En iedere dag moet je iets betalen.

ROSAURA : Hoe dat nou? Vader? Heel Venetië acht U als een rijk man?

OTTAVIO : Rijk, ik? De tong die zulke laster uitkraamt moest verdorren.

ROSAURA : Dat is toch geen laster.

OTTAVIO : De mensen zijn slecht, Rosaura. Ze kletsen maar raak. Als dergelijke praatjes worden rondgestrooid, zullen ze nog inbreken. Lieve hemel, ik zal dubbele sloten moeten laten maken en extra grendels en stangen achter de deuren... nog meer kosten.

ROSAURA : Als u bang bent, neem er dan nog een knecht bij.

OTTAVIO : Die ene boef is al teveel.

ROSAURA : Trappola – een boef?

